

Drænvand hovedårsag til forureningen af vores vandmiljø.

Opråb til uansvarlige politikere med tunnelsyn.

I en menneskealder har danske skatteydere betalt milliarder af kroner til genopretningen af miljøet i Danmark – bl.a. til gennemførelsen af de stort set nytteløse vandmiljøplaner. Man taler endda om at gennemføre en vandmiljøplan 4.

Hvorledes er det lykkedes for Axelborg og landbrugslobbyen at overbevise de fleste politikere om at skatteyderne skal betale for de konventionelle bønders forurening?

Når man taler om forureningen af vores vandmiljø – herunder også vores grundvand – undlader man ofte at være opmærksom på den vigtigste årsag til alle forureningsproblemerne – nemlig udledningen af næringssalte og pesticider fra alle vores markdræn.

Ca. halvdelen af alle marker i Danmark er drænet, men ingen ved nøjagtig, hvor mange kilometer dræn vi har. Og hvor mange uønskede stoffer, der herfra løber til vores vandmiljø og grundvand. Ikke engang ORBICON A/S (tidligere Hedeselskabet) ved sikkert, hvor mange kilometer dræn, der findes. Men at det er ”mange tusinde kilometer” kan vist de færreste være i tvivl om.

Det forholder sig så ulyksaligt, at man i forbindelse med lovgivningen om vandaflledning fra markerne og vedligeholdelse af grøfter og afvandingskanaler (vandløbsloven) aldrig fik indpasset en passus om, HVOR forurenede vand fra markerne måtte være, når det løb til åsystemerne. Den sidste større ændring af loven er fra 1983, og siden er lovkomplekset kun revideret nødtørftigt. Det har altid ligget bønderne meget på sinde, at afledningen af vand fra markerne skulle have frit spillerum. Og det er endda således, at en lodsejer ikke kan nægte at modtage forurenede drænvand fra en nabo. Det gælder f.eks. også for dambrugsejere og ejere af fiskesøer.

Vi skal have afskåret drænene fra markerne, og begrebet de våde enge skal genindføres. Hvis vandet fra markerne så stadig er forurenede, må man indføre andre tiltag – f.eks. mindre gødsning af markerne.

Ingen andre end bønder har det privilegium at kunne forurene en nabos ejendom. Forureningen skal stoppes ved kilden.

Og derfor lider vores åer, søer, fjorde og lavvandede have. Når vandet i en sø er helt sort og man kan se ”lammehaler” (bakterier), kan man være helt sikker på, at der ikke er meget liv tilbage.

Siden 1950 er ophobningen af fosfor blevet mere og mere intens, og man taler nu om en reel ”fosforbombe”. Overskydende fosfor strømmer nu til vores vandmiljø.

Over hele landet har samtlige husejere i det åbne land fået besked på at få kloakeringen forbedret – evt. med sivedræn. Godt nok. Det skal der være styr på.

Men når bønderne så i de samme områder nærmest uden begrænsning kan udkøre tusinder af tons husdyrgødning (gylle) NPK og pesticider, holder al fornuft op. Forbruget af pesticider er endda stigende.

Det er fuldstændig omsonst, at den enkelte husejer skal bruge 75.000 kr. på kloakering, når bønderne nærmest har frit spil til at forurene vores vandmiljø. Der skal stilles skrappe krav til udledning af drænvand til vores ferskvandsmiljø, og regningen skal – som til husejere – ende hos bønderne.

De meget omtalte 2-meters bræmmer langs vandløb har stort set ingen betydning i denne forbindelse. Om så bræmmerne var 25 eller 250 meter brede, optager de jo ikke vand fra drænrørene

Foreløbig har der kun været få og meget spage tiltag fra de konventionelle landmænds side for at rette op på denne skadelige praksis. Enkelte steder har man lavet en slags overrislingsanlæg bestående af ”marksten og halm”. Dette skulle angiveligt tage nogle af de uønskede stoffer.

Nogle få såkaldte ”AGWA-Plan- projekter” skulle efter sigende på samme måde kunne mindske udledning af overflødige næringsstoffer.

Fælles for disse anlæg er, at de kun har en meget begrænset virkningsgrad. Og hvis disse primitive rensesystemer skal kunne virke, skal der bygges i tusindvis landet over. Det vil komme til at koste milliarder. Udgifter, som skal lægges oveni de allerede kuldsejlede vandmiljøplaner. Og man skal ikke regne med at bønderne frivilligt vil bidrage med midler til disse redningsplaner.

Med prognoserne for en betydelig større nedbørsmængde i fremtiden i Danmark, vil disse problemer med nedsivende giftstoffer kun blive værre fremover. Og da vand er verdens bedste opløsningsmiddel, kan man forestille sig konsekvenserne.

Det konventionelle landbrug henholder sig til deres sædvanlige strategi: Først benægter vi, at der er et problem. Så medgiver vi, at der KAN være et problem – men det er ikke landbrugets skyld. Hvis det alligevel er landbrugets skyld – så kan vi kun gøre noget ved det mod fuld kompensation.

Der er al mulig grund til at få standset denne forurening af miljøet – og få strammet op på miljø -og landbrugslovene – herunder ikke mindst vandløbsloven. Der savnes en holdningsændring hos de konventionelle bønder. Og man kan stille sig spørgsmålet: HVORFOR forvalter politikerne miljøbeskyttelseslovene så lemfældigt, at man tillader visse personer ret til at forurene andre menneskers ejendom?

Thorvald Thomassen, Gundgårdsvej 15, 7755 Bedsted

Holger Ø. Mortensen, Gosmervej 81, 8300 Odder